

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ
SYALISTYCZNEJ

*Archiwum
Biblioteka
Umię*

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 440 Mk., a dostawa do domu 480 Mk., na prowincyi 500 Mk., za granicą 700 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:
Główna i tytułowa i zamiejscowa: Za 1 wiersz 10 Mk. 1-ty tydzień, 2-ty tydzień, 3-ty tydzień, 4-ty tydzień, 5-ty tydzień, 6-ty tydzień, 7-ty tydzień, 8-ty tydzień, 9-ty tydzień, 10-ty tydzień, 11-ty tydzień, 12-ty tydzień, 13-ty tydzień, 14-ty tydzień, 15-ty tydzień, 16-ty tydzień, 17-ty tydzień, 18-ty tydzień, 19-ty tydzień, 20-ty tydzień, 21-ty tydzień, 22-ty tydzień, 23-ty tydzień, 24-ty tydzień, 25-ty tydzień, 26-ty tydzień, 27-ty tydzień, 28-ty tydzień, 29-ty tydzień, 30-ty tydzień, 31-ty tydzień, 32-ty tydzień, 33-ty tydzień, 34-ty tydzień, 35-ty tydzień, 36-ty tydzień, 37-ty tydzień, 38-ty tydzień, 39-ty tydzień, 40-ty tydzień, 41-ty tydzień, 42-ty tydzień, 43-ty tydzień, 44-ty tydzień, 45-ty tydzień, 46-ty tydzień, 47-ty tydzień, 48-ty tydzień, 49-ty tydzień, 50-ty tydzień, 51-ty tydzień, 52-ty tydzień, 53-ty tydzień, 54-ty tydzień, 55-ty tydzień, 56-ty tydzień, 57-ty tydzień, 58-ty tydzień, 59-ty tydzień, 60-ty tydzień, 61-ty tydzień, 62-ty tydzień, 63-ty tydzień, 64-ty tydzień, 65-ty tydzień, 66-ty tydzień, 67-ty tydzień, 68-ty tydzień, 69-ty tydzień, 70-ty tydzień, 71-ty tydzień, 72-ty tydzień, 73-ty tydzień, 74-ty tydzień, 75-ty tydzień, 76-ty tydzień, 77-ty tydzień, 78-ty tydzień, 79-ty tydzień, 80-ty tydzień, 81-ty tydzień, 82-ty tydzień, 83-ty tydzień, 84-ty tydzień, 85-ty tydzień, 86-ty tydzień, 87-ty tydzień, 88-ty tydzień, 89-ty tydzień, 90-ty tydzień, 91-ty tydzień, 92-ty tydzień, 93-ty tydzień, 94-ty tydzień, 95-ty tydzień, 96-ty tydzień, 97-ty tydzień, 98-ty tydzień, 99-ty tydzień, 100-ty tydzień.

Opiszenia na niedzielę i święta o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagran. o 100 pr. drożej.

Adres Red. i Adm.: Lwów, Sykstyńska 21. Tel. Nr 24
Cena pojed. egzempl. na całym obszarze Polski

20 Mk.

NAKL. LUD. SPOŁ. WIELCZEGO TOW. W T. U. K. O. Nr. 142.176. REDAKTOR NACZ.: **ARTUR W. HAUSNER.**

Min. skarbu sabotuje sprawy robotnicze.

Kto wywołuje konflikty w rządzie i Sejmie.

WARSZAWA, 11. 2. (tel. wł.). Pisma poranne stwierdzają chwiejne stanowisko Michalskiego. Nie da się zaprzeczyć, że całkowita apolityczność Michalskiego powoduje szereg konfliktów, których polityk łatwo mógłby uniknąć.

Jest zgodzie stwierdzone, że wczorajszy atak w sejmie w sprawie rządowego projektu ustawy o odbudowie był wymierzony bezpośrednio przeciw Michalskiemu.

MINISTER ROBÓT PUBLICZNYCH PODAŁ SIĘ DO DYMISJI

WARSZAWA, 11. 2. (tel. wł.). Ponikowski przedstawił Naczelnikowi państwa prośbę Narutowicza, ministra robót publicznych, o dymisję z wnioskiem o nieprzyjęcie jej.

3 premie dla masek na REDUCIE

Pomoc. fotograficznych sobota 18 go lutego 1922 w sali Domu Narodnego.

POCZĄTEK O GODZINIE 9-tej WIECZOREM.

Zaproszenia wydaje sekretariat Ormiańska 2 codziennie od godz. 7—8 wieczorem.

Minister skarbu sabotuje sprawy robotnicze.

WARSZAWA 11. 2. (tel. wł.). Dzisiaj odbyło się posiedzenie komisji dla sprawy bezrobocia. Posiedzenie to jest dowodem, że Michalski własnowolnie wywołuje konflikty. Na posiedzeniu obecni byli: Narutowicz, Strassburger, Darowski i zastępcy innych ministerstw.

„Komisya wyraża zdziwienie Z POWODU SABOTOWANIA JEJ PRZEZ MINISTRA SKARBU,

BRAKOWAŁO TYLKO MINISTRA SKARBU.

Ponieważ ostatnie posiedzenie tej komisji musiało przerwać z powodu nieobecności mini skarbu, komisya uchwaliła następującą rezolucyę: Diamanda:

mimo, że na komisji ciąży obowiązek najszybszego rozwiązania kwestyi, obchodzącej żywo całe społeczeństwo. Komisya wzywa rząd, aby zaprzestął tego postępowania.

Na tem przewodniczący zamknął posiedzenie, nie oznaczając terminu następnego. Wyznaczenie nowego terminu nastąpi dopiero po porozumieniu się z rządem.

Listy warszawskie.

Przesilenie rządowe w drodze. — Kmiecie jako ustawodawcy. — Nakaz handlowania przez 10 godzin. — Bezrobocie.

Warszawa, 10 lutego.

Dyktatura p. Michalskiego została poważnie podważona, bo mowom jego nie odpowiadały fakty. Jeden jest niewątpliwy skutek jego rządów, to wzrost zastoju gospodarczego, zastój nowienie najkonieczniejszych robót inwestycyjnych. Dowodem bezskuteczności rządów tego dyktatora finansowego jest jego obecne żądanie, aby mu sejm zezwolił na puszczenie w obieg nowych 20 miliardów banknotów. Żądanie to przychodzi po półrocznych niemal rządach p. Michalskiego, gdy nowe emisje miały być już dawno zastanowione.

Zezwolenie na dalszy druk banknotów, to nowa fala spadku marki, to wzmożenie deficytów, to obrócenie w niwecz daniny, która miała doprowadzić do uporządkowania finansów, a tymczasem nie wystarczy na zwiazanie budżetu koniec z końcem!

Dlatego wzrasta grupa niezadowolonych, dzisiejsza uchwała sejmu odrzucająca z miejsca projekt rządowy zredukowanej odbudowy, jest wielo mówiącym memento dla obecnego gabinetu, bo nie tylko grupy ludowe, niezadowolone z Michalskiego, ale i prawicowe godzące w Ponikowskiego, zabiegają o spadek po nim.

Następny tydzień zapewne zapoczątkuje przesilenie rządowe, które jak zwykle dotąd nie będzie walką programów, ale o takt i wpływy.

Ubiegły tydzień zaznaczył się dla klasy pracującej bardzo niebezpiecznym występem sejmu. W ustawie o 8-godz. dniu pracy uczyniono szczerbę, przez którą będzie się chciało rozsądzić całą jej budowę.

Przyjęto w drugim czytaniu wnioski p. Potoczka: „W handlu czas sprzedaży towarów i otwarcia sklepów ustanawia się na 10 godzin dziennie bez nakazu zamykania sklepów w południe”. Wniosek ten unicestwia dotychczas obowiązujący punkt ustawy, według którego sklepy z wyjątkiem aptek i jadalni, mogą być w reguły otwarte tylko 8 godzin.

Sprawę dnia roboczego pracowników zatrudnionych w sklepach, zupełnie pominięto. Zrobiono to w tym celu, aby czas roboczy pracowników, można było w interpretacji utożsamnić z czasem sprzedaży towarów. Innymi słowy, wniosek p. Potoczka zmierzał do tego, by pracownik sklepowy zatrudniony był przez cały czas otwarcia sklepu, to est 10 godzin, prowadził więc w prostej linii, do przesilenia 8-godz.

Sowiety wyludzały pieniądze ameryk.

NOWY-YORK 11 lutego (A. W.). Hoover ogłasza w dziennikach notę, oskarżając organizacje sowieckie o wyludzenie pod pretekstem

działalności humanitarnej pieniędzy amerykańskich, których następnie używano na cele propagandy komunistycznej.

Socjaliści warszawscy przeciw polityce i gospodarce miejskiej.

WARSZAWA 11 lutego. Na ostatnim posiedzeniu Rady m. podczas debaty nad prowizoryum budżetowym na miesiąc luty r. tow. Jawerowski imieniem klubu P. P. S. oświadczył, że frakcyja P. P. S. głosować odtąd będzie przeciw wszelkim prowizoryom, a to dla tego, że 1) czas nareszcie przygotowywać normalne budżety, a 2) że lewica nie czuje się w obowiązku czynić jakichkolwiek ustępstw obecnemu magistratowi, który zachowuje się stronnie i przesładuje pracowników miejskich o przekonaniach socjalistycznych.

Prowizoryum w sumie z górą 300 milionów uchwalono.

Dokoła projektu ustawy o odbudowie.

WARSZAWA, 11 lutego (Tel. wł.). Projekt ustawy o odbudowie wejdzie w najbliższych dniach ponownie przed obrady Rady ministrów, poczem zostanie wniesiony na plenum Sejmu. W związku z tem dowiadujemy się, że Ponikowski odbył w tej sprawie dłuższą konferencyę z Michalskim.

Nr. 2,699,613..

WARSZAWA, 11 lutego (Pat.). Przy dzisiejszem ciągnięciu 4% państwowej pożyczki premiowej wylosowano Nr. 2.699.613

Linia kolejowa Kraków — Górny Śląsk.

KRAKOW, 11 lutego. Odbyła się tu konferencya w sprawie połączenia kolejowego Krakowa z Górnym Śląskiem. W konferencyi wzięli udział reprezentanci Naczelniej Rady ludowej górnośląskiej, delegaci krakowskiej izby handlowej i znawca spraw górnośląskich dr. Benis.

Anglia przeciw obronie Polski.

PARYŻ, 10 lutego. „L'Homme Libre” donosi, że Anglia stanowczo odmówiła uznania napadu niemieckiego na Polskę za „casus foederis”, obowiązujący do pospieszenia Polsce z pomocą.

OBOWIĄZKOWE WYCHOWANIE FIZYCZNE.

WARSZAWA. 11. lutego. (A. W.) Ministerstwo s. wojsk. opracowuje projekt ustawy o obowiązkowym wychowaniu fizycznym i o powołaniu przysposobieniu do obrony. Rzpłtej.

dnia roboczego dla pracowników handlowych. Jednak wydało się to prawicy zbyt szczerą i zbyt jaskrawą, zgłaszają przeto do trzeciego czytania następującą formułę: „W handlu czas sprzedaży towarów i otwarcia sklepów z wyjątkiem aptek i jadalni, ustanawia się na 10 godzin dziennie bez nakazu zamykania sklepów w południe. Zatrudnieni w handlu najemni pracownicy nie mogą jednak być zajęci dłużej ponad normy, ustalone w art. 15 ustawy niniejszej (to jest 8 godzin).

Co to znaczy? Ustawa o czasie pracy nie „ustanawia” dnia roboczego, ustanawia jedynie jego maximum. Ustawa mówi: czas roboczy nie może przewyższać 8 godzin dziennie. Gdyby ustawa ustanawiała dzień roboczy, to fabrykanci nie mogliby, jak to czynią obecnie skracać dnia roboczego n. p. do 6 godzin. Ale p. Potoczek chce, aby sklepy były przymusowo otwarte 10 godzin, niezależnie od tego, czy właściciel chce, czy mu się to opłaca (czy nie).

Jak widzimy, ci wielcy zwolennicy „wolności pracowania” wprowadzić chcą najgłupszego rodzaju przymus! Będzie się skazywać na grzywnę, lub sadzać do kozy tych właścicieli sklepów, którzy ośmielią się trzymać — sklep zamknięty, kiedy p. Potoczkiwi podoba się coś kupić. Nie bierze się pod uwagę ani woli właściciela, ani konkurencji, która wywołuje nacógł przystosowanie się do pewnej formy. Sklep ma być otwarty 10 godzin.

Ustawa obecnie obowiązująca pozostawia szczegółowe określenie godzin otwierania i za-

mykania sklepów samorządowi. Tymczasem wniosek, o którym mowa, samorząd zupełnie pomija.

Jak widzimy, w ogniu nienawiści do ustawy chroniącej siły robocze, popełniono cały szereg głupstw. Nie mniej jednak w obronie dnia roboczego, musi być stoczona zacięta walka, gdyżby za tym początkiem miały pójść dalsze zamachy na zdobycz klasy pracującej.

Natomiast w sprawie zażegnania bezrobocia, lub przyjscia z pomocą bezrobotnym niczego nie zrobiono. Odbywają się wprawdzie narady, nasi towarzysze posłowie wynusili urządzenie ankiety, w której miały wziąć udział wszystkie zainteresowane ministerstwa, aby zdać sobie sprawę z krytycznego położenia i znaleźć środki zaradcze, ale jak dotąd wszystkie te usiłowania pozostały bez rezultatu. Na ankiecie stwierdzono, że sytuacja jest poważna, że ilość bezrobotnych wzrasta, że ruszyć przemysł może ożywienie handlu ze wschodem, i że z powodów oszczędnościowych prowadzenie robot publicznych będzie bardzo zmniejszone. Ponieważ reprezentant ministerstwa skarbu na tę ankietę nie przybył, nie można było zupełnie o tem mówić, czy są jakiejś środki finansowe na złagodzenie tej klęski. Narady wprawdzie nie są jeszcze zakończone, ale wobec z karygodną obojętnością zachowującego się rządu trudno się ludzi. Tego smutnego stanu rzeczy i „radość” z powodu wyboru papieża nie zmienia.

(n.)

Chroń swój dobytek

— przed —

złodziejem i pożarem.

Składaj pieniądze w Pocztovej Kasie Oszczędności.

Wszystkie urzędy pocztowe w państwie — przyjmują i wypłacają wkłady.

Całkowita suma oszczędności oprocentowana w wysokości 3 od sta rocznie

Pierwsze posiedzenie nowego sowietu moskiewskiego.

MOSKWA. 11. lutego. (Pat.) Pierwsze piątymne posiedzenie nowo wybranego sowietu moskiewskiego, zagal Bogusławski, przedkładał sprawozdanie o wyniku wyborów. Ze sprawozdania wytyka, że w wyborach wzięto udział 335 tysięcy ludzi. Przewodniczącym wybrano Karmienewa a członkami honorowymi zamianowano szereg komunistów, którzy przebywają w więzieniach w krajach kapitalistycznych a prócz tego Nansena. W sprawie konferencji genueńskiej Karmienew powiedział: Rosya wolności i niezawisłości, swojej, które zdobyła w czteroletnich ciężkich walkach nie sprzeda przy stole dyplomatycznym. Konferencya ta, będzie celem podniesienia wielu pretensyj do Rosyi, alej pretensyjom tym, Rosya przeciwstawi szereg pretensyj podpisanych krwią ludu roboczego. Rosya pragnie pokoju, który potrzebny jest jej dla odbudowy gospodarczej.

Rożowania polsko-niemieck. w Genewie.

KATOWICE. 11. lutego. (Pat.) Biuro Wolffa donosi z Genewy, że urzędowe otwarcie rokowań polsko-niemieckich, wyznaczone na dzień 10. lutego zostało odroczone do poniedziałku 13. b. m. Posiedzenia jawne nie są zamierzone. Prezydent Calonder kładzie nacisk na to, aby prasa nie zamieszczała szczegółów poufnych z posiedzeń, bo to mogłoby rokowaniom zaszkodzić.

Upadek powstania w Karelii

MOSKWA, 11 lutego (Pat.). Komunikat sztabu głównodowodzącego frontem karelskim z dnia 7 bm. Nasze dzielne wojska zajęły ostatnie oparcie przeciwnika, Uchtę, z upadkiem której cała Karelia wolna jest od band przeciwnika.

KWESTYA BEZROBOCIA W PARLAMENCIE ANGIELSKIM.

LEAFIELD, 11. 2. (Pat.). Radio. Onegdaj odbyła się w Izbie gmin wielka dyskusya na temat przesilenia i bezrobocia w Anglii. Lord Collins (liberał) domagał się energicznego egzekwowania sum należnych od Niemiec, oraz znacznych koncesyj na rzecz bezrobotnych w Anglii i zajęcia bezrobotnych robotników angielskich w zniszczonych departamentach Francyi. L. George odparł, że jest to nie do przeprowadzenia w wielkich rozmiarach, gdyż doprowadziłoby to do ruiny Belgii i północnej Francyi. Nie należy zbyt wiazać sprawy bezrobocia z polityką. Realną przyczyną kryzysu gospodarczego jest to, że źródła świata są wyczerpane.

Formuła orzeczeniowa Sejmu wileńskiego.

Ustalona przez komisję polityczną.

WILNO. 11. lutego. (Pat.) Na dzisiejszym posiedzeniu ustaliła komisja polityczna ostatecznie tekst uchwały orzeczeniowej jak następuje: (Tytuł). Uchwała w przedmiocie włączenia do Rzeczypospolitej Polskiej Ziemi Wileńskiej (miasta Wilna, powiatu wileńskiego, trockiego, oszmiańskiego i świeciańskiego) wraz z należącymi do Polski powiatami lidzkim i bractawskim.

W imie Boga Wszechmogącego, my Sejm w Wilnie, wolna i powszechna wola ludności ziemi wileńskiej powołany, pełnię praw do stanowienia o losach tej ziemi posiadający, pomni na wielowiekowe węzły, co aktami w Horodle i Lublinie, w uchwałach Konstytucyi majowej z roku 1791 ukoronowanymi, ziemię naszą z Polską na mocy dobrowolnych umów w jedno połączyli, oraz na krew ojców naszych ofiamnie przelaną w walkach narodu po nieszczęsnych Ojczyzny rozbiorach, składając hold męstwu i poświęceniu żołnierza polskiego, synowi tej ziemi Józefowi Piłsudskiemu, bohaterskiemu czynnemu generała Żeligowskiego, zgodnie z prawem narodów do stanowienia o sobie, w imieniu ludności tej ziemi, jej żyjących i przyszłych pokoleń, mając na celu zabezpieczenie jej wolności i wszechstronnego duchowego i materialnego rozwoju, — na posiedzeniu dnia 11. lutego 1922 roku uchwalamy i postanawiamy:

1) wszelkie węzły prawno-państwowe narzucone nam przemocą przez państwo rosyjskie, uważamy za bezpowrotnie zerwane i nieistniejące, jak również odrzucamy wszelkie prawa Rosyi do ingerowania w sprawę ziemi wileńskiej.

2) roszczenia prawno-państwowe do ziemi wileńskiej zgłaszane przez republikę litewską, które znalazły swój wyraz w traktacie litewsko-sowieckim z 12. lipca 1920, jakoteż i wszelkie inne odrzucamy i na zawsze uchylamy,

3) stwierdzamy uroczyście, że nie uznamy żadnej decyzji przez czynniki obce wbrew naszej woli powziętej zarówno o losach ziemi naszej jak i w sprawie jej wewnętrznych urządzeń,

4) ziemia wileńska stanowi bez warunków i zastrzeżeń, nierozzerwalną część Rzeczypospolitej Polskiej,

5) Rzeczpospolita Polska posiada wyłączne prawo zwierzchności państwowej nad ziemią wileńską,

6) władze ustawodawcze Rzeczypospolitej Polskiej posiadają jedyne i wyłączne prawo stanowienia o ustawach i urządzeniach ziemi wileńskiej,

7) wzywamy Sejm ustawodawczy i rząd polski do natychmiastowego przystąpienia do wykonywania praw i obowiązków, wypływających z tytułu zwierzchności Rzeczypospolitej Polskiej nad ziemią wileńską.

WNIOSEK ORZECZENIOWY P. P. S.

WILNO. 11. lutego. (Pat.) Wniosek klubu PPS., dotyczący formy orzeczeniowej zgłoszony do łaski marszałkowskiej brzmi: Wysoki Sejm uchwalić raczy: Suwerenny Sejm w Wilnie na podstawach demokratycznych i w warunkach niecierpi niekrepowanej swobody, powołany w imieniu ludności ziemi wileńskiej, w myśli prawa ludów do stanowienia o sobie, uchwała i stanowi:

1) ziemia wileńska zrywa wszelkie więzy prawno-państwowe narzucone jej przemocą, przez państwo rosyjskie i odrzuca wszelkie prawa Rosyi, do ingerowania w sprawach ziemi wileńskiej,

2) ziemia wileńska odrzuca wszelkie roszczenia zaborcze ze strony republiki litewskiej w szczególności o traktat litewsko-rosyjski z 12. lipca 1920 oparte, i

3) ziemia wileńska łączy się z Rzeczpospolitą Polską w jedną prawno-państwową całość. Dając tem wyraz niezłomnej woli ludności ziemi wileńskiej, Sejm z całą stanowczością oświadcza, że żadnej decyzji przez czynniki obce wbrew niniejszej uchwale ziemi wileńskiej narzuconej ani Sejm ani ludność nigdy nie uzna.

HENRYK BEZMASKI

Robotnicze święto majowe

do nabycia w Administracji „Dziennika Lud.”

Cena 10 Mkp.

CENNIK NASION

na sezon 1922 już wyszedł z druku. Na życzenie wysyłam do każdej miejscowości w Polsce

EDMUND RIEDL, Lwów, Rutowskiego 3.

Jak obszarnicy wyzyskują skarb państwa.

RZĄD MA PŁACIĆ DŁUGI OBSZARNIKÓW.

Na posiedzeniu sejm. komisji skarbowo-budżetowej delegat min. skarbu przedstawił przebieg sprawy gwarancyi rządowych na zakup zagranicą nawozów sztucznych i maszyn rolniczych.

W listopadzie 1919 r. b. ministrowie Skulski i Grabski zawarli ze spółką „Kooperacya rolna“ umowę, według której przyjęli bez zezwolenia Sejmu gwarancję rządową w wysokości 2 i pół milionów funtów szterlingów na maszyny rolnicze i nawozy sztuczne, sprowadzone z Anglii. Układy w tej sprawie prowadzone były pomiędzy ministrem Grabskim a dyrektorem „Kooperacyi rolnej“ Chrzanowskim, bez powiadomienia urzędników ministerium o ich treści. Dep. monopolowy dopiero z listów nadeszłych z Londynu dowiedział się o tem.

Szczegółowe informacje o tej umowie otrzymały departamenty dopiero po zwrocie listu gwarancyjnego przez angielskich wierzycieli. Dla pokrycia należności w Anglii dostała „Kooperacya rolna“ od b. min. aprowizacyi Sliwińskiego pozwolenie na wywóz zboża wartości 600 tys. funtów szterlingów. Ponieważ wywóz zboża był w roku 1920 zakazany, Rząd dał obszarnikom za 100 kg. dostarczonego zboża, kontyngentowego 47 kg. cukru. Za 100 kilo zboża płaćli wówczas Rząd 700 mk., czyli że za to zboże dostarczone przez obszarników płaćli zamiast marek polskich, cukrem eksportowym, a więc złotem. Ponieważ kooperacya rolna złożyła poświadczenie złożonego kontyngentu na 1000 wagonów więcej, żąda obecnie aby Rząd zapłaćcił cukrem i za kontyngent niezużyty na spłaćcenie długów angielskich.

W marcu nadchodzi termin płatności kwoty poręczonej drugą gwarancją i teraz „Kooperacya rolna“ czyni zależnym zapłaćcenie 300 tys. funtów, od zapłaćcenia jej dostarczonych rządowi 1000 wagonów zboża kontyngentowego i buraków dostarczonych cukrownikom, po cenach tegorocznych. Z pozwolenia wywozu zboża, które mieli dostarczyć odbiorcy nawozów, Kooperacya rzekomo skorzystać nie może.

Tow. Diamand zażądał, aby rząd nie wdawał się w żadne układy z Kooperacją, zaciemniającą rzeczywisty stan rzeczy. O ile Kooperacya do 15. marca b. r. nie wywiąże się wobec Anglików ze swych zobowiązań. Rząd po stwierdzeniu tego faktu winien w Anglię zapłaćcić zagwarantowaną a niezapłaconą sumę.

Pos. Kowalczyk uważa za horendalne żądanie zapłaćcenia zboża kontyngentowego, za które włościanie brali po 200 mk. za 100 kg., cukrem w ilości 47 kg. co wynosi 16.800 mk. Postawienie kwestyi przez „Kooperacyę rolną“ po uchwaleniu nowej gwarancyi i wobec nieodzow-

nej potrzeby nawozów sztucznych, oraz braku innych organizacyi — uważa za napęd z rewolwerem w rękę na Rząd. Żąda wstrzymania realizacyi uchwalonej gwarancyi, aż do uzyskania należytych ubezpieczeń.

Pos. Stapiński stwierdza, że Rząd, zataiwszy do dnia dzisiejszego losy gwarancyi z roku poprzedniego, wprowadził Sejm w błąd. Nigdyby nie głosował za nową gwarancją, gdyby znał stan rzeczy.

Sejm wileński.

WILNO, 11. 2. (Pat.). Wczorajsze posiedzenie sejm. zostało otwarte o godz. 17:30. Po odczytaniu porządku dziennego, ustalonego przez konwent seniorów, marszałek odczytał wnioski i interpelacje, zgłoszone do łaski marszałkowskiej, poczem zapowiedział, że dyskusya nad powyższymi wnioskami odbędzie się na następnym posiedzeniu.

WILNO, 11. 2. (Pat.). W dalszym ciągu obrad sejmowych sprawozdawca komisji politycznej p. Fedorowicz wygłosił dłuższe przemówienie, w którym skreślił dzieje historyczno-polityczne, oraz odczytał wniosek uzgodnionej formuły orzeczeniowej, omawiając poszczególne jej punkty. Mowę p. Fedorowicza przerywano kilkakrotnie oklaskami, zwłaszcza wtedy, gdy mówca wspominał, komu Wileńszczyzna zawdzięcza swą wolność polityczną i narodową, oraz gdy wymienił nazwiska Naczelnika państwa i generała Żeligowskiego.

WILNO, 11. 2. (Pat.). W dalszym ciągu posiedzenia większością głosów zgłosił wniosek imieniem P. P. S. poseł Zasztowt, imieniem Odrodzenia poseł Mickiewicz. Po przemówieniu p. Mickiewicza marszałek oznajmił, że dyskusya polityczna odbędzie się na następnym posiedzeniu, wyznaczonem na poniedziałek godz. 17.

Demonstracje robotnicze w Berlinie.

BERLIN, 11. lutego. (Pat.) W różnych punktach miasta doszło do wykroczeń ze strony strajkujących tramwajarzy. Demonstranci zatrzymywali tramwaje, zmuszali urzędników pełniących służbę do zaprzestania pracy, a pasażerów do wysiadania.

BERLIN, 11. lutego. (Pat.) Podczas obrad rady miejskiej zebrały się przed ratuszem tysiące umundurowanych tramwajarzy, którzy demonstrowali przeciwko władzom miejskim. W czasie demonstracyi doszło do starć.

Smiesznym, kapryśnym kontrastem nasuwały mi się te refleksye, nie mające w istocie żadnego związku przyczynowego ze sztuką, hultajskiej spółki autorskiej, która wysiliła się na tyle sprytnych kombinacyi sytuacyjnych, że wreszcie zdrowy sens chwycił się za głowę, czy przypadkiem niema tam zamiast niej pęcherza z grochem. Opowiadać treść tych wszystkich pomysłów i nieporozumień — zahaczających zgrabnie o siebie i utrzymujących przez cały ciąg przedstawienia niesłabnący na chwilę nastrój farsowy, uważam za rzecz zbyt nieudolną i blade. Przypomnę biednego Henryka Mazgaja, które doprowadzają do tego, że staje się synem pięciu poważnych jegomościów, trzeba ujrzeć na scenie w kalejdoskopowo zmieniających się perypetiach, by nieprawdopodobieństwo komizmu wydało się prawdopodobne, a nawet naturalne. Trzeba ujrzeć te skarykaturowane figury, mające wyobrażać solidnych ludzi, którym ku rozweseleniu widza autorowie każą płaćcać się w steku niedorzeczności, ośmieszających ich do cna. Scena ukazuje sytuacje kłopotliwe, a widownia śmieje się do rozpuku.

Cień grzeszku młodości — z przed 24 lat — tutaj nazywający się „hiszpańską muchą“ unosi się chmurą strachu nad głową poważnego klapsona, ale ma on taką uślaną fi-

Przedstawiciel ministerstwa rolnictwa stał nał całkowicie na stanowisku „Kooperacyi rolnej“.

Pos. Czetwertyński uważa, że skoro Rząd sam nie sprowadza nawozów, to teraz musi zapłaćcić deficyt 300 tys. funtów (4 i pół miliona).

Tow. Diamand stwierdził, że p. Sliwiński był przed wstąpieniem do Rządu dyrektorem Syndykatu Rolniczego a po ustąpieniu został dyrektorem „Kooperacyi rolnej“, przeto umowy te stają się zrozumiałe.

Wzburzony przewodn. Wierzbicki prosi o bliższe wyjaśnienie, na co tow. Diamand odmawia przewodniczącemu prawa zadawania pytań.

Olbrzymie skarby cerkwi rosyjskich

MOSKWA, 11. 2. (Pat.). Od dłuższego czasu prowadzi prasa moskiewska kampanię przeciwko cerkwi, żądając oddania wielkich bogactw cerkiewnych na rzecz głodnych. Dzisiejsze „Izwestia“ zamieszczają artykuł o bogactwie cerkwi. Niektóre ławy posiadają dziesiątki pudów srebra i złota. To powinno być oddane — zdaniem dziennika — na rzecz głodnych. Autor artykułu twierdzi, że gdyby zebrać wszystkie bogactwa cerkiewne i załadować, to pociąg niemi załadowany ciągnąłby się na 7 wiorst. Rosya posiada przeszło 60.000 cerkwi. Autor powołuje się na podobny przykład z historii, cytując między innymi Józefa II. austriackiego.

Jak można uiszczać daninę.

WARSZAWA, 11. 2. (Pat.). Biuro prasowe ministerstwa skarbu podaje do wiadomości:

Danina państwowa może być uiszczana przekazem pocztowym. Może być również wpłaćcaną na rachunek poszczególnych kas skarbowych za pośrednictwem PKO. W tym celu osoby, mające konta w PKO. dokonywują przelewu kwoty ze swego konta na konto kasy skarbowej. Osoby nie mające konta w PKO. nabywają zwykle blankiety nadawcze do obrotów w PKO. bez numeru konta w urzędach pocztowych i wypełniają go, wypisując w nim wyraźnie numer konta właściwej do poboru daniny kasy skarbowej. Numer konta kasy skarbowej podaje na żądanie każdy urząd pocztowy ze spisu uczestników obrotu w PKO. Na odwrotnej stronie blankietu t. zw. dowodu złożenia wypisuje się rodzaj daniny, oraz miejscowość, w której znajduje się odnośny przedmiot podatkowy. Blankiet nadawczy w ten sposób wypełniony należy nadać w urzędzie pocztowym, a na potwierdzenie nadania pieriędzy otrzymuje płatnik odcinek wyż wymienionego blankietu nadawczego.

3 Teatru Nowości.

„HISZPAŃSKA MUCHA“, farsa w 3 aktach
F. ARNOLDA i E. BACHA.

Było tak sympatycznie wesoło przez te dwie godziny w teatrze, że naprawdę doradzam każdemu hipochondrykowi, każdemu zgorzkniałemu literatowi iść na przedstawienie, by się na własne oczy i uszy przekonał, że nie jest jeszcze tak źle z humorem i zdrowiem we Lwowie i by odczuł jak to przyjemnie na krótki choćby czas odrzucić chmurnogórne myśli o kaznodziejstwie, reformach, polemikach i tym podobnych zajęciach obywatelskich, odłożyć tęgę męczącej powagi i śmiać się bezkłopotliwie, bezpretensjonalnie, śmiechem może niezbyt mądrym, ale szczerym, wyzwalającym z ciężkich cieniów, które się klebią koło codziennej taczki żywota. Zresztą, ktoś udowodnił, że tylko mądrość ma prawo żyć i że to, co nam się wydaje życiem na serwo, nie jest fantasmogorą czy jakąś dziwną farsą? Przechodzą na człowieka takie chwile, że nie wie, co w nim i koło niego jest zmysleniem, a co prawdą, co powagą a co błażństwem, co jest jego wiarą, dumą, celem — i wówczas nie dziwi się niczemu, nie oburza się na nic, nie głosi żadnych kanonów.

zygnomię, że nie sposób uwierzyć w prawdziwe zmartwienie ojca pięknej Poli, tak jak nie wierzy się, by niefortunny konkurent, wyrzucony za drzwi, nie był tak pogodnie usposobiony jak ci, co na niego patrzają.

A przymem artyści uwzieli się, by grać w tempie nie pozwalającym na chwilę zastanowienia. O to w farsie chodzi i reżyserya zdala pod tym względem egzamin: sztuka trwa tylko dwie godziny, sceny zmieniają się błyskawicznie. Charakterystycy pp. Czarnowskiego, Rygięra, Romana i Tatrzańkiego nie pozostawiali nic do życzenia. Dyr. Czarnowski ze znaną sceniczną obrotnością i desinwolturą uwijał się jako komicznie poważny Klapson, nie wypadając z tego charakteru ani na sekundę — znakomitem pendant do niego był p. Tatrzański, z którego zdolności w odtwarzaniu typów komedycznych i farsowych należałoby korzystać nie tylko w operetce. Pp. Rygięra, Roman i Debowicz uzupełniali akcyę grą pełną wyrazistości i ożywienia. P. Hierowski prezentował dodatnio elegancyę i szyk młodego adwokata Gerlauda. Naturalny wdzięk pp. Poleskiej i Ludosiówny mile rysował się na farsowo-karykaturalnem tle całości, wnosząc w nią przymet urazmaicenie.

Arlur Cwikowski.

Nowiny z dnia.

Lwów, 12 lutego.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

W niedzielę o godz. 3-30 „Krag interesów“, maskarada w 3 aktach Jacinta Bonaventura.

W niedzielę o godz. 7-30 „Carmen“, opera w 4 akt. G. Bizeta. (Gościnnie występ B. Popowa, N. Kirsanowej i A. Fortunato).

W poniedziałek 13 lutego o godz. 7-30 „Ich czworo“, tragedia ludzi głupich G. Z. Miskiej.

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach.

REPERTUAR „TEATRU NOWOSCI“, ul. Słoneczna.

W niedzielę o godzinie 7-30 „Tamieć szczęścia“, operetka w 3 aktach R. Stoiza.

W niedzielę o godz. 7-30 „Hiszpańska mucha“, farsa w 3 aktach Arno da i Bucha.

W poniedziałek o godz. 7-30 „Dookoła miłości“, operetka w 3 aktach Oskara Straussa.

Bilety do Teatru Nowości sprzedaje kasa zamawiająca w teatrze Wielkim wejście od ul. Legionów w dzień przedstawienia od godziny 6 popoł. w Teatrze Nowości (Pasaż Hermanów).

REPERTUAR „TEATRU MAŁEGO“ (Gródecka 3 b):

W niedzielę o godz. 3-30 „Moralność Pani Dulskiej“, raga komedya w 3 aktach G. Zapolskiej.

W niedzielę o g. 7-30 „Kłopoty Pana Złotopolskiego“, farsa w 3 aktach H. Zbierzchowskiego.

W poniedziałek o godz. 7-30 „Kłopoty p. Złotopolskiego“, farsa w 3 aktach H. Zbierzchowskiego.

Repertuar ukraińskiego teatru tow. Besida Sala Łysenki Szaszkiewicza 5.

Niedziela 12 lutego pop. „Sujeta“ (Marność), kom. w 4 aktach J. Tobilewicz.

Niedziela 12 lutego wieczorem „Opowieść starego niny“, dramat w 4 akt. S. Czerkasenki.

KABARET „FIGLIKI“ Gródecka 5. Nowo zaangażowane sily. — Początek o 8-mej wieczorem.

SZTUCZNE ZMYŚLY — GENIALNE TWORY TECHNIKI. Pod tym tytułem odbędzie się w Uniwersytecie Ludowym przy ul. Bourlarda 5 (bocznia Batorego) dziś, w niedzielę o godz. 6 wiecz. wykład inż. Libańskiego, ilustrowany obrazami świetlnymi.

W poniedziałek wykład doc. Uniw. dra K. Hartleba p. t.: „Kultura Polski Piastowskiej“ — HCz. III. (z obr. świetl.); początek wykładu o godz. 6-tej punktualnie.

Z POWODU WYKŁADU, O REFORMIE ROLNEJ dra Al. Raczyńskiego, zwracając nam uwagę, że prelegent nie miał zamiaru zwalczać reformy rolnej w Polsce, wskazywał jedynie na rozbieżność między przeprowadzanymi reformami w różnych wsiach i poglądami różnych ekonomistów na tę sprawę, zwłaszcza teoretyków socjalizmu. Praktyka wykazała, zdaniem prelegenta, uleganie poglądom bolszewickim, w przeciwieństwie do socjalistycznych, które w inny zupełnie sposób kwestyę rolną rozwiązać usiłują.

UROCYSTOŚĆ MOLIEROWSKA W TEATRZE WIELKIM. W środę bm. urządza Teatr Wielki uroczystość 300 rocznicy urodzin Moliera. Przed rozpoczęciem przedstawienia „Szkoły żon“ dla Uniwersytetu dr. Zygm. Czerny wypowie krótką prelekcję; następnie orkiestra teatralna odegra Marsyliankę. W „Szkoły żon“ grają pp. Łozińska, Malinowska, Justan, Lochman, Melina, Larewicz, Zbrojewski, Lewicki, Helską-Kowalski. Wykazuje p. Barwiński. Ze względu na uroczysty charakter przedstawienia uprasza się Towarzystwa naukowe, literackie i artystyczne o najwcześniejsze zamówienie łóż i miejsc, najdalej do poniedziałku godz. 12 w południe.

TEATRALNE ZNIŻKI DLA INTELIGENCYI. Dotychczas 30-proc. zniżka obowiązywała tylko Teatr Wielki. Dyrekcja teatrów, chcąc szerokim termem naszej inteligencji udostępnić korzystanie z operetki, przeznacza poniedziałek jako 30-proc. dzień zniżki. W poniedziałek więc ceny w Teatrze Nowości będą dla inteligencji o 30 proc. niższe. Dana będzie ulubiona operetka „Tamieć szczęścia“ z p. Tatrzańskim w głównej roli.

We wtorek i dni następne „Hiszpańska Mucha“, która zdobyła sobie odrazu rekord wesołości.

HOLD PRUSKI, arcydzieło J. Matejki, wykonane w płaskorzeźbie przez prof. J. Beitowskiego, stosownie do rzuconej w swym czasie myśli przez St. Witkiewicza, pozyskał zarząd Muzeum im. Lubomirskich w Ossolineum dla swych zbiorów w formie depozytu. Do czasu odlania w brzoźbę ciekawy ten utwór wybitnego naszego rzeźbiarza będzie wystawiony stale w Muzeum (w galerii obrazów).

TOWARZYSTWO SZKOŁY LUDOWEJ W KRAKOWIE ogłasza, że w roku 1921 dar narodowy z dnia 3 Maja przyniósł ogółem 3,161.280 marek.

KURSY WALUT. P. K. K. P. we Lwowie płaciła wczoraj: za 1 dolara 3110—3210, dol. kanad. 2985, marki niem. 16'40, fr. franc. 275, fr. szwajc. 600, kor. czeskie 58, kor. duńskie 605, liry włoskie 138, ft. szterl. 14.000 mkp.

CENY MONET METAL. Od 11 bm. P. K. K. P. płaci: za 1 rubla w złocie 1548, w srebrze 693, 1 markę niem. zł. 716, srebr. 192, 1 kor. austr. zł. 609, sr. 160, 1 monetę państw należących do uni. łacińskiej zł. 580, sr. 160, 1 flor. holend. zł. 1209, sr. 363, 1 flor. austr. zł. 1451, sr. 427, 1 funt ang. 14.644, 1 szyling srebrny 201, 1 dolar w złocie 3009, w srebrze 926, 1 dukat austr. 6880, 1 kor. skandynawska zł. 806, sr. 231, 1 gram czystego złota 2000, srebra 38'50 mkp.

JAK W BANKU MAŁOPOLSKIM TRAKTUJE SIĘ URZĘDNIKÓW. Stosunki, jakie w tak po banku panują — niedawno powstałej filii tego banku panują — przechodzi wszystko dotąd spotykane. Tu podajemy ostatnie fakta postępowania p. prokurz. Herolda, jakie wśród innych o nasze uszy się obily. Pan ten, czując pewne oparcie u Dyr. filii p. Ch. Schönwettera, uważa za stosowne traktowanie urzędników per smarkacz, duren, g... rz i t. p. Dalej pan ten, będąc odpowiednio sytuowany (miliony z „czarnej gieldy“), nie potrafi zrozumieć swych pośrednio podwładnych urzędników, którzy pełniąc przez szereg lat służbę w szeregach, zmuszeni są milczeć, gdy on ich prowokacyjnie lub wprost w wyżej wymieniony sposób wyzywa. Dyrekcja sama też raczej uważa za stosowne zmilczeć, zamiast swemu Heroldowi zwrócić na to uwagę. Może ostatni wypadek spoliczkowania p. H. zmienić te stosunki, a Dyrekcja zechce więcej uważać na swój „prestige“.

ROZPRAWY SĄDOWE. Nowa kadencja, pierwsza nadzwyczajna, rozpraw przed trybunałem przysięgłych rozpoczyna się 20 bm. Zasiadanie na ławie oskarżonych Władysław Kłymko, posądzony o rabunek. Następni będą oskarżeni: dnia 21. Zygmunt Rozdół o morderstwo, d. 22 do. Wacław Mejbaum, redaktor „Słowa Pol.“ o obrazę czei, d. 23 Michał Batarduk o rabunek, d. 24 i 25 Jan Pakosz o zamordowanie sp. kapitana Kopcia w czasie inwazyi ukraińskiej, d. 27 Trofym Panas o rabunek, d. 28 Piotr Gajocha i tow. o rabunek, d. 1 marca Antoni Tywończuk i tow. o rabunek, d. 2 marca Tomasz Boczuła o zwałcenie, d. 3 i 4 marca Wawrzyniec Rodzeń i tow. o zdradę główną, d. 6 marca Józef Łapajówko o zdradę główną, d. 7 Matanka Pelech i tow. o dżeciobójstwo i morderstwo, d. 8 marca Hryć Nazarewicz o zabójstwo.

„PANOWIE“ I PASKARZE BAWIĄ SIĘ. Policja urządza obecnie stale oblavy na hazardystów. Przedostatniej nocy stwierdzono, że 14 pierwszorzędnych kawiarni i restauracji miało lokale otwarte nocą poza przepisaną godzinę. — O godz. 2 w nocy w restauracji hotelu Georgea zabawiano się szeroko przy dźwiękach muzyki, a dwóch „panów“ tańczyło na... stole. W tym samym czasie w kawiarni Centralnej zastano dwóch „gości“ zupełnie pijanych. Natomiast wieczorem zastano trzech młodych karciarzy grających w „ferbla“. Gotówkę z „banku“ i karty skonfiskowano, oraz spisano protokół z hazardystami. Gracze ci odpowiadać będą przed sądem. Właściciele kawiarni za podobne przekroczenia karani są przez policję grzywnami. Ale z nieznanego powodu kury te są śmiesznie niskie. Dlaczego kawiarnie cieszą się taką protekcją — jest publiczną tajemnicą.

„WYROK ŚMIERCI“. Józef Podhalicz, okręgowy insp.ktor szkolny w Brzozowie, otrzymał postać następujące pismo: „Wzywa się pana, abys do 15 bm. opuścił zajmowane stanowisko i wy-

dał się z powiatu brzozowskiego. W razie niezastosowania się do niniejszego polecenia, popada pan pod karę śmierci“. Podpis „Klub“ i pieczęć z trupa główka, a na nagłówku rysunek sztyletów i rewolwerów. Zawiadomiona o tem policja poszukuje adresu owego „klubu“. List pisany energicznie, wyrobionym piśmem.

ŚMIERĆ PODCZAS RABUNKU WĘGLA. W pobliżu stacyi Utrata kilku mężczyzn usiłowało kraść węgiel z wagonu. Policjant Prenka, konwojujący pociąg, wezwał ich do oddalenia się, lecz to nie poskutkowało. Jeden z nich wskoczył do wagonu i zaczął zrzucać węgiel na ziemię. Wówczas policjant strzelił i zabił złodzieja na miejscu. Stwierdzono, że zabity nazywał się Józef Zentek, zdemobilizowany żołnierz, pochodzący z Pohulanki pod Pruszkowem.

POZARY. W wydziale II. kontrolnym DOK w koszarach przy ul. Jabłonowskich zapaliła się belka, przytykająca do komina i sufit — Szkoda wynosi 200.000 mk. — Przy ul. Paulinów 14 od świecy, pozostawionej na strychu, zajął się dach na stajni Józefa Webera. — W obu wypadkach straż poż. ogień ugasiła.

RÓWNE PRAWA DLA WSZYSTKICH. Z uznaniem podnieść należy, że w Brygidkach przy ul. Kazimierzowskiej w czasie obecnych mrozów spalają w każdym piecu 25 kg. drzewa w przeciągu 24 godzin. Temperatura tu jest znośna. Natomiast w policji przy ul. Jachowicza wydają na 1 piec tylko 6 kg. węgla lub 8 kg. mokrego drzewa na ten sam okres czasu. Wobec tego zamarzyły tu wodociągi, urzędnicy marzną i rozchorowali się, a urzędowanie stało się niemożliwe.

BANK DLA HANDLU I PRZEMYSŁU W WARSZAWIE, ODDZIAŁ WE LWOWIE. dotąd ul. Kopernika 1. 21, przeniósł swoje biura z dnem dzisiejszym do nowego lokalu w rejonności przy pl. Maryackim 1. 8 (dom Sprecherów).

SENSACYJNY FILM. Jeden z dramatów filmowych nie wywołał tak różnorodnych i sprzecznych z sobą sądów, jak dramat „Czerwona ręka“ wiczka. Sześć seryj po sześć aktów, a zatem cały cykl przedstawień, które przez szereg tygodni utrzymywały w ciągłym napięciu niezliczone rzesze ludzi rozmaitych sfer. Podczas gdy jedni zachwycali się bogactwem motywów i fantastyczną treścią, inni ganiłi zbyt wiele efektów, dla którego poświęcono zbyt wiele. Życie aktorów grających dla tego filmu było w ciągłym niebezpieczeństwie. To drażniło nerwowych. Lecz ci, co lubią silne wrażenia, trwali w zachwycie. Ostatnią serją tego emocjonalnego dramatu wyświetlają obecnie w Marysience i Koperniku. Seryja ta prześcignęła wszystkie poprzednie, biorąc rekord w efektach, które po prostu wymykają się z pod opisu. Jest to potężna orgia barw i ruchu. Rozkielzanie żywiołu ognia i wody, a zarazem tryumf człowieka, który wolał swoją, sprytem i wiedzą potrafił wszystko opanować. Uroczą Billie święci tu najwyższy tryumf, a jej prześladowców spotyka za służona kara.

SPROSTOWANIE. Z powodu pomyłki cenerskiej ogłoszenie o walnem zgromadzeniu członków konsumu konduktorów, zostało mylnie podane na 5-go marca. Data zostanie później ogłoszona.

POPIERAJCIE „WIELKIE BIURO POŚREDNICTWA PRACY“, które znajduje się przy Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, Koło Lwów, przy ul. Lyczakowskiej 1. 4. III. sch. I. p. Biuro pośredniczy we wszelkich rodzajach pracy dla swych członków, jakoteż szerszej P. T. Publiczności, tak dla Pracodawców jak i dla poszukujących pracy.

Sprawę załatwia się sumiennie i szybko nie licząc na wyzysk i tem samym konkurujemy z innymi biurami.

Godz. urzędowania od 9—1 i 3—5 popoł.

Inserujcie w „Dzienniku Ludowym“.

Czy będzie 40-stopniowy mróz?

Ktoś, gdzieś miał powiedzieć, że w najbliższych dniach ma nieodwołalnie zagościć do nas 40 stopniowy mróz. Meteorologowie mieli rzekomo to przepowiedzieć.

Plotka obleciała już miasto, a na jego peryferiach zupełnie poważnie opowiadają, jakoby o tej nowinie magistrat kazał „wyběnić” w Rynku, ażeby mieszkańcy przygotowali wodę i żywność na czas tych syberyjskich mrozów.

Zagadnienie przepowiadania zmian pogody interesuje uczonych w wyższym stopniu, niż zwyczajnych śmiertelników.

Wiesniacy zmianę aury, uzależniają od wpływów księżyca, pełni i nowiu. Przepowiednie oparte na zmianach pogody z przed stu laty cieszą się tu też pewnym powodzeniem.

Dopiero z wynalezieniem barometru i telegrafu, mogła się rozwinąć obecna wiedza meteorologiczna. Barometr powoduje ciśnienie powietrza, zaś telegraf pozwala natychmiast podawać te wiadomości na najdalsze przestrzenie. Lata praktycznych doświadczeń ustaliły, że z chwilą zniżki barometrycznej, tak zwanego niżu, następują burze, zachmurzenie i opady. Zwyż barometryczny natomiast daje stale wiatry lokalne pogodę i suszę. Do nas najczęściej niż nadchodzi z zachodu od Atlantyku. W lecie wówczas ochładza się aura, w zimie zaś przeciwnie. Zwyż najczęściej utrzymuje się w Rosyi. Niebo bezchmurne powoduje spiekotę w lecie, zaś w zimie brak chmur sprzyja ułatwianiu się ciepła, ziemi w górne regiony, wówczas nastają siarczyste mrozy.

Obliczenia zmian zwyż i niżu i jego przemian na kontynencie zezwala meteorologom na przepowiednie zmian pogody na parę dni naprzód. Obecnie jesteśmy stale zależni od prądów powietrza idących ze wschodu.

W lecie dają one u nas posuchę, a w zimie mrozy. Z chwilą nastania wiatrów z zachodu pociepla się u nas, albowiem na zachodzie utrzymuje się obecnie stała temperatura powyżej zera.

Naturalnie przepowiednie krążące w mieście, są absolutnie niczem, niezasadzone.

—♦—

Mimochodem.

DRAMAT CZY FARSA?

Na łamach pism rozgorzała homerycka waka. W szranki wystąpili red. Jampolski, związek artystów, referat autorski i p. Zbierchowski, autor tych wszystkich „kłopotów”.

Walka toczy się o teatr, który osmielił się wystawić farsę nie importowaną z dalekiego świata, ale taką tutejszą, lwowską... z za drugą. Jak śmiał teatr lwowski zniżyć się do Pacanowa — wola recenzent „Kuryera Lwowskiego”; jest zabijaniem placówki narodowej — wola którejś z jego oponentów, jeśli się tendencyjnie niepoehlebne o teatrze pisze recenzje.

Bój, na szczęście bezkrwawy, rozgorzał na drobne.

A tymczasem teatr gra „Kłopoty” przy coraz szczerzej zapełnionej sali. Murzy Teatru Małego trzęsą się od śmiechu. To publiczność śmieje się z dowcipów farsy na scenie i mimowolnej farsy, odgrywanej się na szpaltach pism. X.

3 sali rozpraw.

PROCES FAŁSZERZY BANKNOTÓW DOLAROWYCH.

W dniu wczorajszym przesłuchano oprócz innych świadków insp. rej. polic. Zobołowicza, który opowiadał, w jaki sposób Just skomunikował się z nim i zaofiarował policji swą pomoc w wyśledzeniu najważniejszych fałszerzy. Denuncyacja Justa, skierowana przeciw Felligowi, miała być aktem zemsty za to, że F. swego czasu, chcąc pozbyć się Justa, spowodował jego aresztowanie.

Sw. Ungler, handlarz koni z Kołomyi, obelżył Baraniuka. Kiedy świadek zwrócił uwagę Baraniukowi, że znajdujące się w jego posiadaniu tysiączkoronówki muszą być fałszywe, bo czuć świeżą farbę, Baraniuk odpowiedział: „Bądź pan „blat”, a zrobimy „geszeff”.

Naogół zeznania świadków, odpowiadających całemu godzinemu na krzyżowe pytania sędziego, prokuratora, obrońców i oskarżonych, nie wzbudziły większego zainteresowania. Ciekawsze natomiast były orzeczenia zaprzysiężonych znawców, którzy opisywali proceder techniczny, stosowany przy podrabianiu banknotów.

Rzeczoznawcy stwierdzili, że celem precyzyjnego naśladowania not używa się zupełnie innych sposobów i innych materiałów, niż te, któremi posługiwał się Kostecki. Przenosił on rysunek banknotów bez powiększenia fotograficznego na kłiszę cynkową, zamiast użyć miedzi lub stali. Wywody te pokrywają się z obroną Kosteckiego, który twierdzi, że roboty owej nie traktował na serio, a to, co wykonał, zrobił tylko dla zamydlenia oczu żydom, którzy go najeli i chcieli widzieć jakies rezultaty w zamian za sumy pieniężne, które mu wypłacili.

Jak lekarze spełniają swe obowiązki.

Zdarzył się w Tarnopolu znanienny wypadek, który ze względu na to, iż jest czemś niesłychanym, i uraga wszelkim pojęciom o humanitarności, zasługuje na podanie do wiadomości szerszym kołom społeczeństwa, jako karygodny przykład.

Interesowany tak opisuje sprawę: 23. gr. dostał mój ojciec wiecz. ataku sercowego, udarł się więc o godz. 11:30, do tutejszego lekarza, dra Rappaporta, którego proszę o pomoc. P. dr. Rappaport zamiast pospieszyć z pomocą w wypadku niebezpiecznym dla życia, zainterpelował mnie, kto jest lekarzem domowym, na co mu odpowiedziałem, że jest nim p. dr. Rosenfeld, który wówczas był chory na zapalenie płuc. Wówczas p. dr. Rappaport, odmówił pomocy z tem, że idzie tylko tam, gdzie jest domowym lekarzem. Nie mogąc nakłonić p. dr. wrócić do domu, ale z powodu pogorszenia się stanu zdrowia u ojca, zmuszony byłem udać się poraz wtóry do p. dr. Rappaporta, który tym razem nie uważał za stosowne nawet drzwi otworzyć, a po półgodzinnem bezskutecznym dzwonieniu i stukaniu, zmuszony byłem odejść.

Wypadek ten ze względu na swą karygodność i lekceważenie obowiązków człowieka i lekarza, zasługuje na publiczne napiętnowanie.

—♦—

Czy to nie wstyd?

Ustawa emerytalna została przez Sejm uchwalona jeszcze w lipcu u. r., rozporządzenie wykonawcze do niej wydane i ogłoszone zostało dopiero z początkiem grudnia u. r. a więc po pięciu miesiącach. Nic dziwnego więc, że natychmiast po ogłoszeniu rozporządzenia wykonawczego, zaczęli ci najbiedniejsi z biednych wnosić podania do odnośnych władz. Niektórzy panowie urzędnicy, nieczuli są jednak na nędzę swych starych, chorych i niedołężnych kolegów — nie bardzo się spieszą z załatwieniem ich podań. Idzie to wszystko zółwim krokiem, mimo, że pośpiech jest tutaj konieczny, gdyż każdy dzień zwłoki wpędza w coraz większy bezmiar nędzy i rozpacz tych nieszczęśliwych ludzi.

Szczególną i dziwną opieszałością w załatwieniu tych podań, odznacza się województwo tarnopolskie, gdzie podania te leżą miesiącami. Czyżby w województwie tem, nie było ludzi posiadających serce i trochę uczucia?

Apelujemy do tych panów referentów, by wreszcie raczyli podania te załatwić oraz do p. wojewody Olpińskiego o wglądnięcie w tę sprawę i zarządzenie złemu.

—♦—

Ograniczenie ruchu pociągów z powodu zawiei śnieżnych.

Z dniem 10. lutego b. r. aż do odwołania zostały wprowadzone następujące ograniczenia ruchu kolejowego:

Na linii Lwów — Sianki.

między Lwowem i Komarnem kursujące pociągi podmiejskie (odjazd ze Lwowa 14:23) i (przyjazd do Lwowa 17:40). Zaś w nocy z 10 na 11 lutego wstrzymuje się aż do odwołania

na linii Lwów — Kraków

pociąg osobowy Nr. 26 (odjazd ze Lwowa 10:15) i Nr. 25 (przyjazd do Lwowa 10:15) i równocześnie ruch pociągów pospiesznych Lwów — Sambor — Zagórz — Stróże — Tarnów — Kraków Nr. 2101 (odjazd ze Lwowa 16:10) i Nr. 2102 (przyjazd do Lwowa 13:25).

Na linii Lwów — Podwołoczyska

wstrzymuje się ogólny ruch na odcinku Tarnopol — Podwołoczyska z dniem 10. lutego przypuszczalnie na 48 godzin.

Na linii Jaworów — Lwów

wstrzymano z dniem 9. lutego, aż do odwołania ogólny ruch pociągów.

W okręgu Dyrekcji stanisławowskiej.

Z dniem 10. lutego wstrzymuje się, aż do odwołania ogólny ruch pociągów na odcinku Buczac — Czortków, pozatem wstrzymuje się bieg pociągów osobowych Nr. 1312, 1314 i 1316 Stanisławów — Kopyczyńce, dalej 1315 i Czortków — Kopyczyńce ruch osobowy między Stanisławowem a Buczaczem utrzymany będzie pociąg osobowy Nr. 1312 i 1315. Równocześnie przerywa się załadowanie własnych przesyłek oraz przyjmowanie ich od sąsiednich dyrekcji dla stacji leżących na odcinku Buczac — Czortków, oraz dla stacji przez ten odcinek w obu kierunkach.

Częściowe podjęcie ruchu.

Ruch na linii Stanisławów — Lwów wstrzymany zupełnie, zostaje dziś podjęty. Pociąg Nr. 321, odjazd ze Lwowa 8 rano, Nr. 326, odjazd ze Lwowa 14:20 i Nr. 323 odjazd ze Lwowa 18:50 i odwrotnie 3 pociągi ze Stanisławowa do Lwowa: Nr. 320 godz. 11:45 rano, Nr. 322, godz. 20:55, Nr. 326, godz. 15:42.

Wywóz dolarów z Ameryki.

Urzędy pocztowe i celne Stanów Zjednoczonych, obliczyły, że przybyłe europejscy wywoźą lub wysyłają z Ameryki rocznie około sto milionów dolarów w złotych banknotach lub przekazach. Z ogólnej tej liczby 70 milionów przypada na przenoszących się z powrotem do Europy, reszta zaś idzie pocztą, pod adresem krewnych lub bliższej rodziny. Lwia część tej sumy dostaje się, jak zapewniają pisma amerykańskie do Polski. Obliczeń dokonano na podstawie pieniężnego ruchu pocztowego i opłat, względnie kwitów podatku dochodowego, które każdy cudzoziemiec opuszczający Amerykę musi złożyć w urzędzie.

NADEŚLANE.

Za rubrykę tę redakcja nie odpowiada.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. W. LAUTERSTEIN

k. clev. kliniki dermatolog. w Berlinie, b. sekund. szpil. powst. powrócił i ord. Lwów, Sykstuska 57, (róg Słowackiego)

Z powodu kończącego się karnawału poleca po cenach bajecznie niskich suknie, bluzki, halki oraz wykwiętą białą

FIRMA

MÜNZER i FRISCH

Lwów, ul. Kilińskiego 1 (naprzeciw Kwiartel Wieduckiej)

Robotnicy! Kupujcie tylko w firmach „Dzienniku Ludowym“

Wszystkie robotnicze kooperatywy i Czytelnicy nasi powinni kupować jedynie u firm, które ogłaszają się w naszym dzienniku.

Strejk górników w Czechosłowacji.

FRYSZTAT, 8. lutego 1922.

Od tygodnia już trwa ostrymi strejkami górników w Czechosłowacji, który objął wszystkie zagłębia węglowe. 140 tysięcy robotników przemysłu górniczego stoi w tej wielkiej walce.

Rząd czeski podjął się pośrednictwa. W pertraktacjach robotnicy postawili następujące warunki:

1. O ile przedsiębiorcy zgodzą się na pozostawienie wszystkich zarobków akordowych i płac do końca r. 1922 we wszystkich zagłębiach republiki, — to wówczas górnicy w zagłębiach: karlsbadzkim oraz w północno-zachodnich Czechach zrezygnują z dodatków ubramiowych, ale te muszą — na orzeczenie komisji parytetycznej — być wliczone do nowych zarobków.

2. Najpóźniej do 1. marca b. r. utworzy się komisja parytetyczna, złożona z 4 zastępców górników i 4 przedsiębiorców. Przewodniczącym tejże komisji wyznaczy rząd. Ma ona zbadać wysokość cen, płac i dodatków w dniu 31. grudnia 1921 roku. Uregulowanie płac i zarobków nie może być inne, jak to, które uchwaliła komisja.

3. Sanacja pasywnych przedsiębiorstw węglowych, może nastąpić tylko za pomocą połączenia w przymusowy syndykat węglowy, w którym rozdzieli się kosztu produkcji.

Jako niezbędne organizacje zawodowe górników uważają uregulowanie podatków węglowych, taryf przewozowych, oraz ceny i gatunek węgla, sposób produkcji i trudności wywozowe, ażeby uniknąć pogorszenia położenia materialnego górników.

Czas pracy ma pozostać dotychczasowy, a mianowicie 46 godzin tygodniowo, zaś wypłaty według porządku dotychczasowego. Dni strejkowe nie śmia być uważane za opuszczone w pracy i nie mogą wpłynąć na ustalenie urlopów. Wszyscy robotnicy strejkujący muszą być do pracy z powrotem przyjęci.

Przedsiębiorcy na te propozycje nie zgodzili się. Proponowali oni natomiast zniesienie „warszawskiej“ szczyty, to jest zaprowadzenie 48 godzin pracy tygodniowo. Płace i wydajność mają być ustalone możliwie według szematu przedwojennego przyczem ma się uwzględnić stosunki w poszczególnych zagłębiach, względnie na poszczególnych kopalniach. Przedsiębiorcy zgadzają się na ustanowienie komisji parytetycznej, która ma do 28. lutego br., zdać sprawę ze swoich prac.

Od redakcyi. Wczoraj otrzymaliśmy wiadomość o ugodowym zakończeniu strejku.

mi barykadami, niewiele zmieniają w ogólnym obrazie snu — bezwładu. Oto niktę są, zziębłe, bezradne niemal mimo wysiłków, ponuro czarne na olśniewających pianach śnieżystych, jak to ptactwo polne, co pada na polach bez jęku, jak wronie gromadki, snujące się nad lasami w zalosnych poszukiwaniach.

Drzemią zakątki przyłeśne w obumarłej cierpliwości, oczekując dnia radosnego kataktyzmu, kiedy lodowe pola zdrzną w posadach i spłyną obfitą, gniewną i brudną łzą roztopów.

Lecz w wielkich środowiskach, w kamienno-żelaznych twierdzach ludzkiego życia mocarny żywioł spotyka najeżone, uparte ostrze walki. Raz wraz rzną białe kobierce zgrzytliwe i mjadzące koła — syzyfowej pracy śnieżnych igiełek przeciwstawia się syzyfowa praca — dłoń ludzkiej.

Jak przed wiekami... Mamy tu walkę ciężką, prostą, prymitywną: żywioł i — człowiek! Natura — i opanowywanie...

Ale i tu ręka Lodowego Artysty wyciska, mimo wszystko, swe znamię naokół — przeistacza kształt dachów gładkich i banalnych — bwijsa druty telegraficzne w cienuchne zwoje koronek — zakrywa białą przezrystą brudną szarość ulic i wydeptanych chodników — osłania litościwie żułki, wołające o pokrzyk grozy i wstrętu — ubiera drzewa i krzewy na skwerach w fantastyczne srebrne listowie — podchodzi cicho do okien i kreśli na nich nieznacznie, wytworne linie swych najpiękniejszych marzeń: rajskie rośliny, palmy, choiny, liście z bajecznych krajów...

W miejsce zgasłej radości żywego kwiecia, na gładkich taflach szklanych rozprzestrzeniają się zakłete w bezruchu widnia liści, dusze drzew, wspomnienia i echa kwiatów...

Oto świat — utopijny, piękny, niepojęty! Oto styl zimy, artystki ciszy i śmieci.

Dr. ADAM PROCHNIK

Dzieje Chłopów w Polsce

do nabycia w Administracyi „Dziennika Lud.“
Cena 150 mk.

Szkice.

W ŚNIEŻNEJ TONI

(mh) Kiedy wypatrywano schyłku sił zimy, kiedy sądzono, że przesila się ku niebytowi — zawisł nad nami jej gest potężny, rozmach zawzięty, szeroki i dumny.

Ocean białych puchów wzbiera, rośnie, potwornieje w oczach, wykreślając z przestrzeni drogi i gościńce, rwąc odmierzone biegi kolei żelaznych, zamykając gromady ludzkie w światkach odrobnych, tonących w sennej baśni móż lodowych płatków...

Drepcą z ciężkim wysiłkiem jakieś postacie po ogromnych, sypkich zwalach; czyjeś kroki wyciskają bezszelestnie pierwsze charakterystyczne wgłębienia, w które bez namysłu wsuwają się leniwe i znużone nogi drugie, trzecie, dziesiąte...

Ostępy wiejskie zapadają w bezsilną zadumę, ciszę mistyczną niemal, spokój zda się tak głęboki, jakby wiew śmierci, jakiejś łagodnej, bezbolesnej, czarodziejskiej śmierci, spłynął na te zakątki z niewidzialnych rąk Wielkiego Ducha świata...

A drobne, wśród niezmierzonej przestrzeni bieli, istotki, borykające się tu i ówdzie z śnieżne-

Trzechsetlecie urodzin Moliera.

W roku bieżącym Francya a z nią cały świat kulturalny obchodzi 300-letnią, rocznicę urodzin jednego z najwybitniejszych przedstawicieli geniusza rasy francuskiej, komedyo-pisarza-poety Moliera, którego twórczość do dziś dnia zachowuje niezbladłą świeżość i żywotność, przejawiająca się w niestabnącej atrakcyi, jaką cieszą się jego komedye na scenach współczesnego świata. Tajemnica wielkości i wiecznej aktualności komedyi Moliera leży w tem, że sięgał w głąb duszy ludzkiej, której treść najistotniejsza mimo zmienności i różnorodności warunków, wśród jakich bytuje, jest niezmienna; że przejawy jej odruchów, sprężyny jej działania podchwytował z głęboką obserwacyą, że oceniał je sądem jasnym i przenikliwym, że małość ludzką, która jest zasadniczą cechą życia, przedstawiał z całą jaskrawością ironii, będącej mimo to raczej subtelnym dowcipem niż do krwi gryzącą satyrą. Walczył z fałszem pod wszelkimi jego postaciami i ten etyczny charakter jego twórczości stanowi kamień węgielny — nie jego warości literackiej — ale jego znaczenia, jako jednego z jasnych duchów, którzy karząc, uczą i podnoszą ludzkość ku ideałowi. Dlatego we współczesnym sobie świecie, w którym tań samo jak dzisiaj, blaga, obłudna, zamaskowany podstęp i podstępna moralność były motorami i warunkami powodzenia w życiu, spotykał się z u-

krytą i jawną nienawiścią i prześladowaniem i wszyscy ci, którzy w typach jego komedyi odnajdywać musieli siebie, wszyscy marni i przeciętni, uznający tylko obłudny konwenans życia, rzucali się na wielkiego człowieka, pragnąc splamić oszczerstwami jego cześć osobistą i podkopać jego byt materialny. Pierwszą rolę w tej kampanii przeciw genialnemu komedyo-pisarzowi, sięgającej aż do prześladowania jego prochów pośmiertnych, odgrywało duchowieństwo, którego obłudę piętnował. Nawet wielki biskup Bossuet, znakomity pisarz i mowca katolicki, rzucił kamieniem potępienia na trumnę Moliera. Lecz cień skrzydeł nietoperzy nie przyćmił słońca sławy autora „Świętoszka“ — i dziś po 300 latach żywotne dzieła jego są własnością wszystkich, którzy przyznają się do łączności z kulturą i gtyką ludzkości.

Jan Chrzyciel Poquelin — bo tak brzmi rodzinne nazwisko Moliera — urodził się w zamkniętym domu mieszczańskim w Paryżu 12. stycznia 1622 r. Ojciec, chcąc mu zapewnić przyszłość, przeznaczył go do kariery prawniczej, ale wrodzone skłonności pociągały młodego Jana gdzieindziej. Już jako 20-letni młodzieniec porzucił suche studia naukowe i przyłączył się do wędrownego trupy teatralnej, z którą rozpoczął cygańską wędrowkę po Francyi, znosząc dół i niedolę aktorskiego życia. Dopiero w r. 1658 wrócił do Paryża, gdzie w niespełna rok dał się poznać jako autor jednoaktówki „Les Precieuses ridicules“, która od razu ugruntowała mu powodzenie. Po tej pierwszej komedyi

poczęły się z biegiem czasu ukazywać dalsze, coraz lepiej opracowane, coraz głębiej ujęte i coraz zabawniejsze, z których najważniejsze są: „Szkoła Kobiet“, „Świętoszek“, „Don Juan“, „Odludki“, „Skeptec“, „George Dandyn“, „Sawantki“, „Chory z urojenia“.

Cechą geniusza jest, że dzieła jego nie przeżywiają się, że żywotność ich i piękno odczuwają wszystkie pokolenia. Komedye Moliera, zbudowane z klasyczną doskonałością, dzięki której stawiać je można co do wartości literackiej na równi z utworami Corneille'a i Racine'a, zachowują do dzisiejszego dnia swą aktualność, budzą pełne zainteresowanie głęboką, w tonie satyry utrzymaną obserwacyą typów, i ich wyrazistym uwypukleniem, znakomicie ugrupowaną akcyą sytuacyjną, a przede wszystkim specjalną właściwością komizmu. Geniusz Moliera składa się przede wszystkim z równowagi i harmonii i dlatego charakter szczerze komiczny panuje u niego bezwzględnie; nawet przy odkrywaniu smutnych tajników życia, rewelacya śmieszności jest cechą dominującą. Z dzieł jego bije blogie światło pogody: oglądamy małość ludzką przez pryzmat tej jasności, którą wyczarował genialny twórca.

Jeden z wielkich krytyków francuskich XIX. w., Sainte-Beuve określił wartość Moliera sławami: „Kochać Moliera, to kochać zdrowie i zdrowy dobry sens u drugich, jak również u siebie samego.“ — a do tego dodać można — to kochać równowagę i klasyczną pełnię życia.

„Nie będzie podatków, będzie rewolucja”.

Temi słowami przestrogi w stronę klas posiadających zakończył prof. Caro swój wykład piątkowy o naprawie finansów.

Prelegent powołał się na budżet Niemiec i Francji z r. 1920, który wykazuje, że w Niemczech podatki bezpośrednie wynosiły w tym roku 14 miliardów, pośrednie 14 miliardów marek niemieckich, t. j. na głowę 477 mk. niemieckich. Podatki bezpośrednie i pośrednie Francji w tym czasie wynosiły 16 i pół miliarda franków fr. na głowę 427 franków. Obecnie tak Francja jak Niemcy znowu podwyższyły podatki.

A w Polsce?

Prelegent zacytował cyfry z tego samego czasu z dwóch dzielnic Polski: Galicji i Królestwa. Podatki z obu tych dzielnic wynosiły razem 4 miliardy 150 milionów marek polskich, czyli na głowę mieszkańca 267 marek polskich. Jest to suma śmiesznie mała, jeżeli się zważy, jaką wartość w stosunku do franka i marki niemieckiej ma marka polska.

Prof. Caro przytoczył zestawienie wicem. skarbu Markowskiego, który stwierdził, że w Galicji podatki równały się w r. 1918 1.700.000 korców zboża, w r. 1919 — 50 tys. korców, w r. 1920 49 tys. korców, w r. 1921 89 tys. korców zboża. W Królestwie zamiast 20 milionów korców zboża zapłacono tylko 600 tys. korców.

Nic dziwnego, że dziś taka mała Jugosławia wykazuje równowagę budżetu, Czechy mają nadwyżkę, a nam grozi, że złoto na podkład waluty nagromadzone, będzie się musiało zło-

żyć za towary zagraniczne, płatne (w złocie) na kredyt, który to kredyt czyli dług Polski zagranicą wynosi obecnie 800 miliardów marek polskich.

Dalej prof. Caro wskazywał za przykład Francję i Niemcy, z których pierwsza podniosła podatek od zysków wojennych do 80 proc. Niemcy ponad 50 proc.

Mowca, jakby gróźne memento przesuwając przed oczyma słuchaczy fatalne stosunki, w jakie swego czasu popadła Turcja, Grecja, Hiszpania, Portugalia, wspominał też o Anglii, której arystokracja dla ratowania państwa wykazała największą ofiarność, która po wojnie na polecenie nałożyła na ludność wysoki podatek spadkowy, dalej od wódki, piwa, natomiast zwolniła zboże i żywność od podatku. Mowca dalej przypomina ciężkie doświadczenie Francji, której w czasie rewolucji towarzyszył stale deficyt, tak, że dobra kościelne postanowiono wówczas sprzedać za 400 milionów lirów na pokrycie długu i stabilizację pieniądza.

Dziś w Polsce robotnicy i komornicy więcej głodują, powiększa się emigracja dla chleba, mnożą się zastępy niezadowolonych, i jeżeli wysokimi podatkami nie doprowadzi się skarbu państwa do równowagi, rewolucja społeczna zmiecie egoistów.

Temi mniej więcej słowy zakończył prof. Caro swój wykład zwrócony w stronę audytorium, wśród którego niemało można było zauważyć takich „egoistów” niechęcych płacić podatków.

Zebranie del. urzędników kolejow statusu III. Dyrekcyi lwowskiej.

Z wyjątkiem wólkowiczan, którzy obecnie są bardzo zaprzęgnięci organizowaniem własnego filipuciego związku (a więc jeszcze jeden związek), przybyli delegaci istniejących katolickich delegatów statusu III. na posiedzenie delegatów, które się odbyło dnia 10. stycz. b. r.

Po zagajeniu przystąpiono na wniosek delegata p. Dziekana do wyboru prezydium Sekcji urzędników statusu III. zorganizowanych w Związkach P. Z. K. i Z. Z. K., w skład którego weszli jednogłośnie wybrani: p. Lukasiwicz jako prezes, Neczas jako zastępca i Krajewski jako sekretarz. Po czym przystąpiono do omówienia postulatów urzędników statusu III., które zostały zdobyte za rządów austriackich i tych, które są jeszcze w zawieszaniu, ażeby z okazji opracowywania przez M. K. Z. przyszłej pragmatyki służbowej, były pragmatycznie zagwarantowane.

Nad tymi postulatami przeprowadzono obszerną dyskusję, w której zabierali głos delegaci pp.: Lukasiwicz, Czwarzynski, Herbst, Tenzer, Gogoł, Dziekan i wielu innych, po czym wybrano komisję celem wypracowania odpowiedniego memoriału, w skład której wchodzi pp.: Herbst, Sommer, Neczas, Dolanowicz, Lukasiwicz.

Wobec niebezpieczeństwa, jakie grozi już zdobytym prawom urzędników statusu III. zwołała nowo wybrane prezydium w najbliższych dniach ponownie delegatów na posiedzenie, ażeby jak najenergiczniej działać.

Różne.

ŻYCIE KULTURALNE NA WYBRZEŻU POLSKIEM. Z Pucka donoszą o zorganizowaniu tam oddziału „Tow. krajoznawczego na powiat pucki”. Społeczeństwo licznie się doń zapisuje. Oddział prócz zarządu głównego, składa się z trzech sekcji: ludowej, schroniskowej, założenia muzeum morsko-przyrodniczego i opieki nad wycieczkami i letniskami. Od kilkunastu miesięcy istnieją także w powiecie puckim biblioteka Tow. Czytelni Ludowych. Byłoby pożądane, by społeczeństwo polskie w całej Rzeczypospolitej dopomogło

w tej akcji czy to darem pieniężnym, czy przesyłką książek, lub też umiejętną pomocą w czasie pobytu na letniskach.

NOWA KOLEJ W ZIEMI KALISKIEJ. W najbliższym czasie rozpocznie się budowa nowej linii, która przecinając Ziemię kaliską, połączy Śląsk polski z Wielkopolską. Linia ta, rozpoczynając się w Lublińcu na Śląsku, przez Herby, Wieluń i Opatówek, łączy się w Pleszewie z linią Kępno - Inowrocław. Prezydium Kalisza czyni energiczne zabiegi, aby linia ta nie omięła Kalisza. Nowa kolej budowana będzie przez konsorcjum prywatne.

ILE PISM WYDAJĄ BOLSZEWICY ZA GRANICĄ? Jak donosi jedno z pism warszawskich, rząd sowieński wydaje nie mniej ni więcej, tylko 298 wydawnictw za granicą w 24 językach, nie żałując mimo tak ciężkiej sytuacji wewnętrznej zawrotnych sum na utrzymanie tych wydawnictw. Snać sądzi wciąż, że agitacją dojdzie do opanowania świata, nie kwapiącego się do poznania sowieckiego raję.

Czy można jechać do Rosji sow.

Wobec aktualności kwestji nawiązania stosunków handlowych między Polską a Rosją „Kuryer Polski” podaje informacje, otrzymane ze sfer kompetentnych odnośnie do sprawy możliwości wyjazdu do Rosji:

Stosunki polsko-rosyjskie znajdują się obecnie w tem stadium, iż odnośna granica jest zupełnie zamknięta i podróż do Rosji sowieckiej można odbywać wyłącznie w interesach państwowych. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne podróże w sprawach handlowych są ograniczone, a paszporty, o które wnosi się podania do ministerstwa spraw zagranicznych, wydawane są tylko wyłącznie przedstawicielom bardzo poważnych firm.

Rzecz jasną jest, iż obecna sytuacja w tym względzie jest przejściową. Nawiązanie normalnych stosunków komunikacyjnych uzależnione jest całkowicie od wyniku pertraktacji handlowych, które niebawem rozpoczną się w Warszawie. Trudno przewidzieć ich rezultat. W każdym razie wznowienie zwykłych stosunków komunikacyjnych będzie wymagało zawarcia specjalnego układu, podpisanie zaś jego stanowić będzie nową fazę w stosunkach polsko-sowieckich.

Sprawy partyjne.

* **KONFERENCYA OBWODOWA P. P. S. WSCHODNIEJ MAŁOPOLSKI** odbędzie się we Lwowie w dniach 25 i 26 lutego w lokalu przy ul. Ormiańskiej 2, II. p. Początek konferencji w sobotę 25 bm. o godz. 11 przed południem.

Porządek dzienny:

- 1) Sprawozdanie z działalności komitetu obwodowego.
- 2) Sytuacja polityczna i gospodarcza.
- 3) Sprawa wschodniej Małopolski.
- 4) Wybór Komitetu obwodowego.
- 5) Wnioski.

Z ramienia C. K. W. wezmą udział w obradach konferencji tow. Daszyński, Ziemięcki i Pużak, nadto posłowie z naszego okręgu, członkowie Komitetu obwodowego i członkowie Rady Naczelnej naszego okręgu.

Wzywa się wszystkie organizacje miejscowe, aby na ogólnych zebraniach partyjnych przeprowadziły wybory delegatów. Na każdym 50 członków partji przypada 1 mandat.

Komitet obwodowy P. P. S. we Lwowie.

* **BACZNOŚĆ KOLEJARZE P. P. S.!** W poniedziałek odbędzie się zebranie o godz. 7 wieczór w lokalu Związku.

3 ruchu robotniczego.

§ **GRUPA MONTERÓW I MECHANIKÓW, Kazimierzowska 15.** W niedzielę, dnia 12. lutego, o godz. 11 przed południem odbędzie się walne zgromadzenie w lokalu ul. Kazimierzowska 15. Niechaj nikogo z Was nie brakuje! Wydział.

§ **BACZNOŚĆ ROBOT. SKÓRZ.!** W niedzielę 12 bm. odbędzie się o godz. 10 przed poł. Rynek 8, ogólne zebranie. Jawcie się liczyć!

§ **SEKRETARYAT ROBOTNICZEGO KLUBU SPORTOWEGO** mieści się obecnie w nowym lokalu przy ul. Ormiańskiej 1. 2, II. p. i urządza w czwartki i soboty od godz. 6—7 wiecz. —4

§ **ZEBRANIE CZŁONKÓW ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW IGŁY, GRUPA 13.,** odbędzie się w niedzielę 12. lutego b. r. w lokalu Ormiańska 2. II. p. z porządkiem dziennym. I. Zjazd 18. lutego w Krakowie. II. Wybór delegata. O liczny udział uprasza Zarząd. —3

§ **BACZNOŚĆ TOWARZYSZE I TOWARZYSZKI Z „PRACY”.** W niedzielę, dnia 12. b. m. o godz. 4. po południu, odbędzie się zebranie członków w sprawie bezrobocia. Towarzysze, Towarzyszki jawcie się licznie.

* **BACZNOŚĆ STOLARZE!** Omijać Lwów z powodu bezrobocia.

Komunikaty.

× **Z UNIWERSYTETU LUDOWEGO IM. A. MICKIEWICZA.** Z dniem 5 bm. została otwarta dla członków Uniw. Lud. wypożyczalnia książek, zaopatrzona w dzieła treści beletrystycznej i naukowej. Wpisy do biblioteki oraz wypożyczanie książek odbywają się codzien. od g. 6—7 wieczorem w Sekretaryacie Uniw. Lud. przy ul. Bourlarda 5 (boczna Batorego).

× **ZWIĄZEK ABSOLWENTÓW AKADEMII HANDLOWEJ,** który z powodu wojny przerwał swe czynności, został na nowo powołany do życia. Tymczasowy Wydział prosi wszystkich Absolwentów Lwowskiej Akademii Handlowej o podanie swych adresów na ręce przewod. Stanisława Królkiwicza, Lwów, ul. Rycerska Nr. 21.

Uprasza się wszystkie pisma krajowe o powtórzenie niniejszego komunikatu.

× **RAUT Z TANCAMI** ze współdziałaniem artystek i artystów mniejszych teatrów odbędzie się w czwartek 16 b. m. w sali Domu Narodnego przy ul. Rutowskiego. Dochód przeznaczony na fundusz wdów i sierót po funkcjonariuszach dyrekcyi policyi we Lwowie.

× **WIECZÓR KOSTYUMOWY** na dochód budowy domu Stow. głuchoniemych „Nadzieja” odbędzie się w niedzielę 12 b. m. o godz. 9 wieczorem w sali Czytelni Akademickiej przy ul. Łożnińskiego 1. 7.

Dom spedycyjno-handlowy „Imexport“

Spółka z ograniczoną poręką.

Lwów, ul. Kościuszki 1. 3.

Spółka z ograniczoną poręką.

Załatwia wszelkie czynności spedycyjno-dorozowe oraz wszelkie formalności cłowe po cenach konkurencyjnych. Transporty meblowe własnymi patentowymi wozami. Specyalność: Bezpośrednie połączenie z Górnym Śląskiem.

OGŁOSZENIA.

POSZUKIWANY majster rafinerijny, obeznany z wszystkimi metodami rafinacji olejów mineralnych, który jest równocześnie doświadczonym destylatorem. Oferenci muszą wykazać się dłuższą praktyką w rafinerji. Oferty pod „Jugostawia“ do Administracji wydawnictwa.

FABRYKA PANTOFELI, PAPUCZY I KAMASZY ul. Krakowska 14 poleca i wykonuje także z własnego materiału (filcu, sukna, płótna i t. p.).

Umeblowanego pokoju

ewentualnie z całym utrzymaniem poszukuje od połowy marca młode małżeństwo. Listowne zgłoszenia do Administracji: „Dziennika Ludowego“ pod „G“.

OGŁOSZENIE.

STOWARZYSZENIE MURARZY
i t. d. we Lwowie przyjmie
nauczyciela muzyki
dętych instrumentów.

Oferowanie pisemne lub ustne proszę nadsyłać ul. Cłowa 6 codziennie od 6—9 wiecz.

ZA ZARZĄD:

FLASZECKI WOJCIECH.

189—4

AKUSZERKA BONN udziela porad fachowych pod dyskretyą we Lwowie. ul. Lyczakowska 1. 66 (róg Hausnera).

NA SEZON WIOSENNY wykonuje prędko, gustownie kostiumy, płaszcze, suknie. ceny bardzo niskie. **JÓZEF FLICK**, krawiec damski, BLACHARSKA 20.

DR. B. MÜHLBAUER, specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych **Stryj.** ul. Mickiewicza 22. 53—8

STAMPILIE kauczukowe i metalowe wykonuje najtaniej

rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

TABLICE lane i malowane wykonuje najtaniej

rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista **dr. FRISCH**, ulica Wałowa 11. Wstrzykiwanie tylko przed południem.

ALOJZY HÜBNER

Lwów, Rynek 38

poleca

ARTYKUŁY FARBOWE**-- I GOSPODARCZE. --**

Walne Zgromadzenie

Związku Robotników Przemysłu Metalowego
ODDZIAŁ LWÓW

odbędzie się w niedzielę dnia 12-go lutego 1922 r. o godzinie 10 przedpołudniem w własnym lokalu przy ul. Ormiańskiej 31, I. p.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Zgromadzenia
2. Sprawozdanie z działalności Zarządu.
3. Sprawozdanie kasowe.
4. Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi i wybór nowego Zarządu.
5. Sprawa bezrobocia.
6. Wnioski i interpelacje.

W razie braku kompletu, zgromadzenie odbędzie się o godzinę później, bez względu na ilość członków.
GUTTERWILL JAN, przew. RAPAK KAROL, sekr

Handel towarów korzennych, delikatesów i win oraz pokoje do śniadań i Restauracja

Ferdynanda Skorodeckiego

Lwów, ul. Kilińskiego 1. 4.

(Obok Kawiarni Wiedeńskiej)

poleca wszelkiego rodzaju towary pierwszorzędnej marki.

Gorące śniadania, obiady i kolacje
po cenach umiarkowanych.

KOCIOŁ PAROWY

120 m² powierzchni ogrzewanie 8 atm. kompletno, loco Wiedeń, 8,000,000 koron austr.

MOTOR ROPNY

„CLIMAX“ 30-konny.

Tokarnie

pociągowe od 1 mtr. do 4 mtr. długie natychmiast ze składu — sprzedaje firma „TECHNIKA“, Lwów, Lenartowicza 12.

ZAPALKI

Fabryki „BŁONIE“

hurtownie wagonowo i mniejszymi partjami sprzedaje i ekspeduje na prowincję, licząc ceny fabryczne.

Centrala Agentur Handlowych na Wschodzie
LWÓW, TRZECIEGO MAJA 16

Wyłączne przedstawicielstwo Sp. Akc. „Błonie“ na Wschodnią Małopolską i Ukrainę.

KONCES. ZARZĄD INSTALACYJNY JÓZEFA EINSCHLAGA

LWÓW, UL. KAMIŃSKIEGO 3

wykonuje urządzenia wodociągowe, naprawę tychże najryzykniej po cenach umiarkowanych.

W chorobach skórnych i wenerycznych

Dr. LOLA FÜLLENBAUM

sekundaryusz szpitala powszechnego
ordynuje od 3—6 popołudniu Żółkiewska 33.

Walne Zgromadzenie

Członków Stowarzyszenia Spożywczego
Polskich Robotników P. P. S. w Tarnopolu
odbędzie się

w niedzielę, dnia 19 lutego br. o godz. 3 popołudniu w sali Kasy chorych (Pasaż Adlera)
z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Dyrekcji i Nadzorczej Rady.
2. Wnioski i interpelacje.
3. Wybór nowej Dyrekcji i Nadzorczej Rady.

Tarnopol, dnia 8 lutego 1922.

Nadzorcza Rada:

Strobel.

Za Dyrekcją:

Władysław Kantuk.

PASTA do OBUWIA „PIAST“

NAJLEPSZA do NABYCIA WSZĘDZIE.
Żądajcie tylko pasty „PIAST“ za dobroć rączy
GENERALNY ZASTĘPCA

Dom Handlowy KOMPAS

Lwów, ul. Kilińskiego 1. 3. Telefon 420
Zastępcy na prowincji poszukiwani.

Inserujcie
w Dzienniku
Ludowym.

Dr. ADAM PRÓCHNIK.

POLSKA

a WIELKA REWOLUCYA FRANCUSKA.

Cena Mk. 100—

— Do nabycia —
w Administracji
Dziennika Ludowego

Ważne dla Konsumentów!

Sprzedam 70 sweterów
po bardzo niskich cenach.

Wiadomość, od godz. 10—12 i od 4—7
w Administracji „Dziennika Ludowego“.